

TẠP CHÍ KHOA HỌC ĐẠI HỌC ĐỒNG THÁP
Dong Thap University Journal of Science

Số Đặc biệt Chuyên san Khoa học Xã hội và Nhân văn

ISSN 0866-7675 | e-ISSN 2815-567X

DOI: <https://doi.org/10.52714/dthu.14.07S.2025.1712>

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TOÁN THEO TIẾP CẬN PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC CHO HỌC SINH CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở QUẬN 8, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Lê Thị Tuyết Hạnh

Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

Email: tuyethanh.ttd@gmail.com

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 15/11/2025; Ngày nhận chỉnh sửa: 07/12/2025; Ngày duyệt đăng: 16/12/2025

Tóm tắt

Trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông theo hướng phát triển năng lực, công tác quản lý hoạt động dạy học môn Toán đóng vai trò then chốt, quyết định sự thành công trong việc hình thành và phát triển năng lực tư duy, giải quyết vấn đề cho học sinh. Nghiên cứu này nhằm khảo sát thực trạng công tác quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực tại các trường trung học cơ sở ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh, với mục đích làm rõ những thuận lợi, khó khăn trong công tác quản lý. Khách thể nghiên cứu gồm 30 cán bộ quản lý và 79 giáo viên, tổ trưởng chuyên môn, sử dụng công cụ chính là phiếu khảo sát, bảng quan sát và phân tích hồ sơ, tập trung vào các chức năng quản lý cốt lõi như xây dựng kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo chuyên môn và kiểm tra, đánh giá. Kết quả cho thấy những mặt mạnh về nhận thức đúng đắn của cán bộ quản lý và giáo viên, cùng với sự chủ động của Hiệu trưởng trong thực hiện các chức năng quản lý. Tuy nhiên, nghiên cứu cũng chỉ ra những hạn chế đáng kể: Mục tiêu phát triển năng lực đạt được còn thấp, giáo viên ít sử dụng phương pháp dạy học hiện đại và các hoạt động quản lý (xây dựng kế hoạch, đôn đốc, điều chỉnh) còn mang tính hình thức và chưa chặt chẽ. Nghiên cứu sẽ là cơ sở cho các trường trung học cơ sở trên địa bàn nghiên cứu đề xuất hệ thống biện pháp quản lý đồng bộ nhằm nâng cao chất lượng dạy học môn Toán theo định hướng phát triển năng lực tại địa bàn Quận 8.

Từ khóa: *Hoạt động dạy học, môn Toán, phát triển năng lực, quản lý, trung học cơ sở.*

Trích dẫn: Lê, T. T. H. (2025). Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh các trường trung học cơ sở ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 14(07S), 186-195. <https://doi.org/10.52714/dthu.14.07S.2025.1712>

Copyright © 2025 The author(s). This work is licensed under a CC BY-NC 4.0 License.

**CURRENT MANAGEMENT OF MATHEMATICS TEACHING
ACTIVITIES ON THE COMPETENCE DEVELOPMENT
APPROACH FOR STUDENTS IN SECONDARY SCHOOL
IN DISTRICT 8, HO CHI MINH CITY**

Le Thi Tuyet Hanh

Postgraduate, Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam

Email: tuyethanh.ttd@gmail.com

Article history

Received: 15/11/2025; Received in revised form: 07/12/2025; Accepted: 16/12/2025

Abstract

In the context of innovation in general education programs towards capacity development, the management of mathematics teaching activities plays a key role, determining the success in forming and developing students' thinking and problem-solving abilities. This study aims to survey the current management of mathematics teaching activities on the capacity development approach at secondary schools in District 8, Ho Chi Minh City, which clarifies the advantages and difficulties in management. The research subjects include 30 managers and 79 teachers and professional group leaders, using survey forms, observation tables, and profile analysis, focusing on core management functions such as planning, organizing, directing expertise and checking and evaluating. The results show the strengths in the correct perception of managers and teachers, along with the initiative of the Principal in performing management functions. However, significant limitations are found: The achievement of capacity development goals is still low, teachers rarely use modern teaching methods and management activities (planning, urging, adjusting) are still formal and not strict. These results will be the basis for secondary schools in the study area to propose a system of synchronous management measures to improve the quality of teaching and learning Mathematics in the direction of capacity development in District 8.

Keywords: *Capacity development, management, Mathematics, secondary school, teaching activities.*

1. Đặt vấn đề

Trong những năm gần đây, giáo dục Việt Nam đang thực hiện đổi mới căn bản và toàn diện theo định hướng chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện phẩm chất và năng lực người học. Một trong những điểm đột phá là chuyển mạnh từ dạy học theo nội dung sang phát triển năng lực người học, được thể hiện rõ trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Chương trình này không chỉ đổi mới về mục tiêu, nội dung mà còn mang tính hệ thống từ phương pháp, hình thức tổ chức dạy học đến kiểm tra, đánh giá kết quả học tập. (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018).

Không đơn thuần là một môn học độc lập, Toán học được xem như ngôn ngữ của khoa học, cung cấp nền tảng vững chắc cho sự phát triển tư duy logic, khả năng suy luận, phân tích, tổng hợp và đặc biệt là năng lực giải quyết vấn đề - một kỹ năng thiết yếu trong kỷ nguyên số và xã hội tri thức (Đỗ, 2018). Những năng lực Toán học không chỉ là công cụ đắc lực cho việc học tập các môn khoa học tự nhiên và xã hội khác mà còn là hành trang quan trọng giúp học sinh tự tin thích ứng với những thách thức phức tạp của cuộc sống hiện đại, từ việc đưa ra quyết định cá nhân đến việc tham gia vào các hoạt động kinh tế - xã hội (Nguyễn & cs., 2024). Vì lẽ đó, việc đảm bảo chất lượng dạy và học môn Toán luôn là một ưu tiên hàng đầu trong chính sách giáo dục của nhiều quốc gia, đòi hỏi sự đầu tư và đổi mới không ngừng từ các cấp Quản lý, nhà trường, giáo viên (GV), học sinh và cộng đồng (Đỗ & Hồ, 2024).

Trong bối cảnh đổi mới căn bản hiện nay, quản lý hoạt động dạy học (HDDH) môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực trở thành yêu cầu cấp thiết. Sự cấp thiết này xuất phát từ yêu cầu chuyển đổi mô hình giáo dục – từ “truyền thụ kiến thức” sang “phát triển năng lực và phẩm chất người học” (Trần, 2020). Điều đó đòi hỏi các nhà quản lý, GV phải thay đổi tư duy, hành động và cách tiếp cận: từ quản lý hành chính đơn thuần sang quản lý quá trình dạy học theo định hướng năng lực, chú trọng giám sát, hỗ trợ và tạo điều kiện cho GV thực hiện đổi mới. Phương pháp dạy học truyền thống – thầy giảng, trò ghi – không còn phù hợp; thay vào đó, cần đa dạng hóa các hình thức dạy học tích cực như dạy học dự án, dạy học khám phá, dạy học hợp tác, tăng cường trải nghiệm thực tiễn và ứng dụng công nghệ thông tin trong tổ chức hoạt động học tập (Kiều & Nguyễn, 2018). Đồng thời, theo Ho & cs. (2024) người GV có vai trò rất lớn, một GV biết truyền cảm hứng và có nhiều thông tin là yếu tố quan trọng, có ảnh hưởng rõ nét đến thành tích học tập của trẻ trong xu hướng giáo dục lấy người học làm trung tâm hiện nay; trường học hiệu quả phải có những nhà giáo tốt và có tâm với nghề, người GV phải có năng lực nghề nghiệp tốt trong HDDH.

Tại các trường trung học cơ sở (THCS) Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh, HDDH môn Toán đã có nhiều chuyển biến tích cực. Quy mô trường lớp không ngừng mở rộng; chất lượng giáo dục được duy trì, tỷ lệ học sinh khá, giỏi tăng; thành tích học sinh giỏi Toán cấp thành phố và cấp quốc gia có sự cải thiện rõ nét. Tuy nhiên, quá trình quản lý và tổ chức dạy học Toán theo tiếp cận phát triển năng lực vẫn còn nhiều hạn chế: Việc lập kế hoạch, chỉ đạo và kiểm tra chuyên môn đôi khi còn hình thức, thiếu sự đồng bộ giữa ban giám hiệu và tổ chuyên môn; một số GV vẫn chưa thật sự chủ động đổi mới phương pháp dạy học, chưa khai thác sâu các hình thức dạy học phát huy năng lực tư duy và sáng tạo của học sinh; công tác kiểm tra, đánh giá theo định hướng năng lực mới chỉ dừng ở mức thử nghiệm, chưa thành quy trình thường xuyên; cơ sở vật chất, thiết bị và học liệu phục vụ dạy học Toán theo định hướng năng lực chưa thật sự đồng bộ giữa các trường trong quận; đội ngũ cán bộ quản lý (CBQL) còn thiếu cơ chế hỗ trợ, giám sát cụ thể giúp GV thực hiện hiệu quả chương trình mới. Bài viết này, sẽ đánh giá thực trạng quản lý HDDH môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh các trường THCS ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh, nhằm định hướng các biện pháp cần thiết, có tính khả thi đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Đối tượng cụ thể được khảo sát và nghiên cứu bao gồm: 30 CBQL (hiệu trưởng, phó hiệu trưởng phụ trách chuyên môn) và 79 tổ trưởng chuyên môn và GV trực tiếp giảng dạy môn Toán. Đây là những lực lượng trực tiếp tham gia vào việc xây dựng kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra, đánh giá HDDH môn Toán trong nhà trường. Việc lựa chọn khách thể này nhằm đảm bảo tính toàn diện trong thu thập dữ liệu thực tiễn, từ đó làm rõ thực trạng hiện nay của các trường THCS ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh.

Công cụ nghiên cứu thực trạng: bao gồm: phiếu khảo sát (bảng hỏi) dành cho CBQL, GV; bảng quan sát các HDDH và quản lý; và phân tích hồ sơ, tài liệu liên quan đến kế hoạch, báo cáo, kết quả kiểm tra, đánh giá HDDH môn Toán. Sự kết hợp linh hoạt các công cụ này giúp thu thập dữ liệu đa chiều, khách quan; từ đó, phản ánh đúng thực trạng quản lý dạy học Toán, phục vụ cho việc đề xuất các biện pháp quản lý phù hợp.

Xử lý kết quả nghiên cứu thực trạng: Sau khi có số liệu, tác giả tiến hành xử lý thông tin thống kê với các giá trị về: giá trị trung bình, thứ hạng,... Quy ước khoảng điểm trung bình (ĐTB) tương đương với các mức độ: Kém: $1 \leq \text{ĐTB} < 1,8$; Trung bình: $1,8 \leq \text{ĐTB} < 2,6$; Khá: $2,6 \leq \text{ĐTB} < 3,4$; Tốt: $3,4 \leq \text{ĐTB} < 4,2$; Rất tốt: $4,2 \leq \text{ĐTB} < 5$ (Nguyễn & Phạm, 2013).

2.2. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh các trường trung học cơ sở ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh

2.2.1. Thực trạng nhận thức về tầm quan trọng của quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh các trường trung học cơ sở ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 1. Mức độ nhận thức về tầm quan trọng của quản lý hoạt động dạy học môn Toán ở các trường trung học cơ sở tại Quận 8

TT	Mức độ	CBQL		GV	
		SL	Tỷ lệ (%)	SL	Tỷ lệ (%)
1	Rất quan trọng	5	16,7	21	26,6
2	Khá quan trọng	23	76,7	58	73,4
3	Bình thường	2	6,6	0	0
4	Ít quan trọng	0	0	0	0
5	Không quan trọng	0	0	0	0
Tổng		30	100,0	79	100,0

Kết quả từ Bảng 1, đánh giá nhận thức về quản lý HDDH môn Toán được CBQL và GV đánh giá “Rất quan trọng” với tỷ lệ 16,7% đến 26,6%; đánh giá “Khá quan trọng” với tỷ lệ 73,4% đến 76,7%; và có 6,6% CBQL cho là “Bình thường”. Điều này, cho thấy các trường THCS đã có nhận thức cao về tầm quan trọng của quản lý HDDH môn Toán đáp ứng Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Tuy nhiên, qua tìm hiểu thực tế ở các trường THCS ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh, chúng tôi nhận thấy việc thực hiện đổi mới phương pháp và cách thức tổ chức HDDH môn Toán còn chưa thường xuyên; một bộ phận GV còn chậm thích ứng với chương trình mới, chưa thật sự linh hoạt trong việc lựa chọn phương pháp dạy học phù hợp với đối tượng HS. Do vậy, công tác quản lý hiệu quả cần phát hiện sớm các sai sót của cá

nhân hoặc bộ phận trong quá trình tổ chức dạy học; từ đó, có cơ sở để rút kinh nghiệm, điều chỉnh nội dung, phương pháp hoặc hình thức tổ chức dạy học một cách linh hoạt, phù hợp với thực tiễn, góp phần thực hiện thành công mục tiêu giáo dục THCS trong bối cảnh đổi mới Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

2.2.2. Thực trạng lập kế hoạch hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh các trường trung học cơ sở ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 2. Mức độ thực hiện lập kế hoạch hoạt động dạy học môn Toán ở các trường trung học cơ sở Quận 8

TT	Nội dung	CBQL		GV	
		ĐTB	TH	ĐTB	TH
1	Xác định điểm mạnh, điểm yếu về tổ chức HĐDH môn Toán theo mục tiêu Chương trình Giáo dục phổ thông 2018	4,02	4	4,00	2
2	Xác định mục tiêu, yêu cầu của HĐDH môn Toán	4,32	1	4,31	1
3	Xác định hệ thống công việc, biện pháp với thời gian cụ thể thực hiện	4,13	3	3,99	3
4	Dự thảo kế hoạch, thảo luận tập thể, hoàn thiện kế hoạch	3,52	5	3,25	4
5	Phê duyệt, triển khai các kế hoạch thực hiện HĐDH môn Toán	4,29	2	4,28	2
ĐTB chung		4,05		3,98	

Kết quả từ Bảng 2 cho thấy, nội dung “Xác định mục tiêu, yêu cầu của HĐDH môn Toán cho HS” với ĐTB được CBQL và GV đánh giá từ 4,31 đến 4,32, xếp thứ hạng 1; nội dung “Xác định hệ thống công việc, biện pháp với thời gian cụ thể thực hiện” và “Phê duyệt, triển khai các kế hoạch thực hiện HĐDH môn Toán” được đánh giá mức thường xuyên, xếp thứ hạng 2, hạng 3, có ĐTB giao động từ 4,13 đến 4,29. Điều này, cho thấy các trường THCS đã quan tâm thực hiện việc lập kế hoạch HĐDH môn Toán, thực hiện thường xuyên xác định mục tiêu, yêu cầu của HĐDH môn Toán cho HS.

Tuy nhiên, nội dung “Dự thảo kế hoạch, thảo luận tập thể, hoàn thiện kế hoạch” được đánh giá với mức độ thực hiện còn (ĐTB từ 3,25 đến 3,52); nghĩa là, các nội dung trên chưa được hiệu trưởng các trường quan tâm thực hiện thường xuyên dẫn đến HĐDH môn Toán chưa đạt hiệu quả tốt nhất.

Qua quan sát thực tế kế hoạch của các trường THCS, chúng tôi nhận thấy kế hoạch HĐDH môn Toán cho HS chủ yếu là kết hợp với kế hoạch của năm học, chưa có kế hoạch riêng biệt cho HĐDH môn Toán; đồng thời, khi xem xét một số bản kế hoạch dạy học của tổ chuyên môn và GV, tác giả nhận thấy, phần lớn những bản kế hoạch này chưa đảm bảo các mục quy định, còn chung chung, chưa cụ thể, chưa có sự đầu tư đúng mức. Do vậy, các trường cần có biện pháp thực hiện có hiệu quả việc lập kế hoạch HĐDH môn Toán cho HS kịp thời và sát với thực tiễn và yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

2.2.3. Thực trạng tổ chức hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh các trường trung học cơ sở ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 3. Mức độ tổ chức thực hiện hoạt động dạy học môn Toán ở trường trung học cơ sở Quận 8

TT	Nội dung	CBQL		GV	
		ĐTB	TH	ĐTB	TH
1	Truyền đạt nội dung chính của kế hoạch thực hiện HĐDH môn Toán	4,11	1	4,15	1
2	Huy động nguồn lực để tổ chức HĐDH môn Toán hiệu quả	3,40	5	3,43	4
3	Phát huy các thành tố của quá trình HĐDH môn Toán	4,00	3	4,11	2
4	Khuyến khích, động viên các chủ thể thực hiện HĐDH môn Toán	4,07	2	4,03	3
5	Xử lý tình huống trong HĐDH môn Toán	3,70	4	3,23	5
ĐTB chung		3,86		3,79	

Kết quả khảo sát ở Bảng 3 cho thấy: nội dung “Truyền đạt nội dung chính của kế hoạch thực hiện HĐDH môn Toán” của các trường THCS được CBQL và GV đánh giá thực hiện thường xuyên với ĐTB từ 4,11 đến 4,15. Điều này cho thấy, các trường THCS đã quan tâm và thực hiện thường xuyên việc tổ chức thực hiện HĐDH môn Toán cho HS; đồng thời, thực hiện truyền đạt nội dung kế hoạch HĐDH môn Toán cho HS có ý nghĩa quyết định sự thành công của tổ chức thực hiện HĐDH môn Toán trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Đánh giá về nội dung “Phát huy các thành tố của quá trình HĐDH môn Toán” được đánh giá ĐTB từ 4,00 đến 4,11; cho thấy, trong tổ chức thực hiện HĐDH môn Toán các trường THCS đã quan tâm thực hiện các thành tố: mục tiêu HD, nội dung, phương pháp, cách thức tổ chức, phương tiện thực hiện HĐDH môn Toán cho HS, đây chính là những thành tố giữ vai trò quan trọng trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Tuy nhiên, về nội dung “Huy động nguồn lực để tổ chức HĐDH môn Toán”; và “Xử lý tình huống trong HĐDH môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực HS” đánh giá ĐTB từ 3,23 đến 3,70; điều này, cho thấy việc huy động, điều phối nguồn lực chưa có sự phối hợp chặt chẽ giữa lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường, việc sắp xếp bố trí nhân sự, huy động nguồn kinh phí, cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật nhằm thực hiện có hiệu quả HĐDH; đồng thời, chưa thường xuyên khuyến khích, động viên tạo động lực thúc đẩy HĐDH môn Toán đạt hiệu quả.

2.2.4. Thực trạng chỉ đạo quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh các trường trung học cơ sở ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 4. Mức độ chỉ đạo thực hiện hoạt động dạy học môn Toán ở trường trung học cơ sở Quận 8

TT	Nội dung	CBQL		GV	
		ĐTB	TH	ĐTB	TH
1	Phân công người phụ trách chỉ đạo, điều hành	4,31	1	4,32	1
2	Nội dung chỉ đạo, điều hành	4,17	2	4,16	2

TT	Nội dung	CBQL		GV	
		ĐTB	TH	ĐTB	TH
3	Vai trò chỉ đạo, điều hành của ban chỉ đạo	4,13	3	4,14	3
4	Tính tích cực, độc lập, sáng tạo của chủ thể thực hiện HDDH môn Toán cho HS	3,57	4	3,47	4
ĐTB chung		4,05		4,06	

Kết quả khảo sát ở Bảng 4 cho thấy: chỉ đạo thực hiện HDDH môn Toán cho HS của các trường THCS được CBQL và GV đánh giá mức độ thực hiện thường xuyên qua 2 nội dung: “Phân công người phụ trách chỉ đạo, điều hành” và “Nội dung chỉ đạo, điều hành” với ĐTB từ 4,16 đến 4,32; chứng tỏ, các trường THCS có quan tâm chỉ đạo thực hiện HDDH môn Toán cho HS qua vai trò phân công người phụ trách chỉ đạo, điều hành chỉ đạo, điều hành cũng như quán triệt nội dung chỉ đạo, điều hành thực hiện HDDH môn Toán cho HS một cách cụ thể cho từng thành viên.

Nội dung được đánh giá mức độ thực hiện thấp là “Tính tích cực, độc lập, sáng tạo của chủ thể thực hiện HDDH môn Toán cho HS” với ĐTB từ 3,47 đến 3,57. Điều này, cho thấy các trường THCS chưa phát huy tốt vai trò chỉ đạo, điều hành, cũng như chưa có biện pháp tác động tích cực nhằm phát huy tính tích cực, độc lập, sáng tạo của chủ thể thực hiện HDDH môn Toán cho HS; đó cũng là nguyên nhân làm cho công tác quản lý HDDH môn Toán cho HS chưa đạt hiệu quả cao.

2.2.5. Thực trạng kiểm tra, đánh giá công tác quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh các trường trung học cơ sở ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 5. Mức độ kiểm tra, đánh giá công tác quản lý hoạt động dạy học môn Toán ở các trường trung học cơ sở Quận 8

TT	Nội dung	CBQL		GV	
		ĐTB	TH	ĐTB	TH
1	Quản lý tiêu chuẩn, tiêu chí, phương pháp đo lường kết quả HDDH môn Toán	3,41	4	3,49	3
2	Xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá kết quả HDDH môn Toán	4,10	1	4,10	1
3	Tổ chức kiểm tra, đánh giá kết quả theo tiêu chuẩn, tiêu chí đã xây dựng	3,93	2	3,95	2
4	Phản hồi kết quả kiểm tra, đánh giá HDDH môn Toán	3,61	3	3,42	4
ĐTB chung		3,76		3,75	

Bảng 5 trình bày kết quả khảo sát về mức độ thực hiện chức năng kiểm tra, đánh giá trong công tác quản lý HDDH môn Toán, với ĐTB đạt mức Tốt (CBQL: 3,76; GV: 3,75). Điều này cho thấy sự quan tâm của các trường THCS đối với chức năng quản lý này.

Nội dung được đánh giá thực hiện thường xuyên và cao nhất là “Xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá kết quả HDDH môn Toán” (ĐTB = 4,10, xếp hạng 1). Cả CBQL và GV

đều xác nhận các trường có quan tâm xây dựng các bản kế hoạch cũng như bộ tiêu chí về công tác kiểm tra, đánh giá một cách đồng bộ. Nội dung “Tổ chức kiểm tra, đánh giá kết quả theo tiêu chuẩn, tiêu chí đã xây dựng” cũng đạt mức tốt và xếp hạng 2 (ĐTB từ 3,93 đến 3,95).

Tuy nhiên, nghiên cứu chỉ ra những hạn chế đáng kể ở các nội dung quản lý chi tiết hơn. Nội dung “Quản lý tiêu chuẩn, tiêu chí, phương pháp đo lường kết quả HỖDH môn Toán” chỉ xếp hạng 3 (ĐTB từ 3,41 đến 3,49). Điều này cho thấy hình thức và phương pháp đánh giá chưa được các trường thực hiện thường xuyên, làm hạn chế hiệu quả quản lý HỖDH môn Toán. Bên cạnh đó, hoạt động “Phản hồi kết quả kiểm tra, đánh giá HỖDH môn Toán” có ĐTB thấp nhất (ĐTB từ 3,42 đến 3,61, xếp hạng 4). Theo tìm hiểu thực tế, hoạt động phản hồi này chưa được các trường triển khai đồng bộ và chưa đưa ra được những nhận xét, đánh giá cụ thể để khắc phục và điều chỉnh.

Tóm lại, trong công tác kiểm tra, đánh giá quản lý HỖDH môn Toán, các trường THCS Quận 8 đã làm tốt khâu xây dựng kế hoạch, nhưng việc tổ chức thực hiện (đặc biệt là quản lý tiêu chí và phương pháp đo lường) và phản hồi kết quả chưa được quan tâm thực hiện thường xuyên và đồng bộ. Đây là vấn đề mà các trường cần có biện pháp khắc phục nhằm nâng cao hiệu quả quản lý HỖDH môn Toán đáp ứng yêu cầu Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

2.3. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh các trường trung học cơ sở ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh

2.3.1. Mặt mạnh

Một là, các trường THCS ở Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh có nhận thức khá tốt về mục tiêu của HỖDH môn Toán cho HS; tiếp cận được những nội dung dạy học đối với môn Toán; sử dụng PPDH tương đối phong phú, tập trung chủ yếu ở nhóm phương pháp truyền thống; hình thức tổ chức dạy học đã được GV triển khai đa dạng hóa; phương tiện dạy học có tác động lớn đến hiệu quả tổ chức; các trường THCS chỉ đạo tốt việc tổ chức đánh giá kết quả thực hiện HỖDH môn Toán cho HS.

Hai là, phần lớn CBQL, GV nhà trường đã nhận thức đúng đắn tầm quan trọng của HỖDH môn Toán theo hướng phát triển năng lực HS; Xác định được vai trò, trách nhiệm của mình trong việc thực hiện HỖDH môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực HS

Ba là, quản lý HỖDH môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực HS: hiệu trưởng các trường THCS đã xây dựng kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo thực hiện HỖDH môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực HS; tổ chức phân công lực lượng thực hiện nhiệm vụ; chỉ đạo công tác phối hợp các lực lượng GD trong nhà trường; có kiểm tra đánh giá rút kinh nghiệm và khắc phục, điều chỉnh sau mỗi lần kiểm tra.

2.3.2. Hạn chế, bất cập

Thứ nhất, mục tiêu HỖDH môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực HS đạt được còn thấp; nội dung HỖDH môn Toán theo hướng phát triển năng lực HS đạt hiệu quả nhưng chưa cao;

Thứ hai, phương pháp dạy học hiện đại ít được GV sử dụng; việc thu thập thông tin về kết quả học tập và rèn luyện của HS chưa được thực hiện tốt; phương pháp, hình thức kiểm tra, đánh giá chưa đa dạng và chưa chú trọng việc phản hồi kết quả kiểm tra để phát huy năng lực Toán cho HS.

Thứ ba, chủ thể thực hiện xây dựng kế hoạch dạy học còn đơn giản, chưa cụ thể, chưa xác định nguồn lực cần huy động, chưa theo sát kế hoạch, chưa kiểm tra đôn đốc cũng như điều chỉnh kế hoạch cho hợp lý hơn; Tổ chức, chỉ đạo, các HỖDH môn Toán theo tiếp cận

phát triển năng lực HS cũng chưa thật sự quyết liệt, chặt chẽ; Công tác kiểm tra, đánh giá việc thực hiện HDDH môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực HS chưa được các trường triển khai một cách đồng bộ.

Thứ tư, việc huy động, điều phối nguồn lực chưa có sự phối hợp chặt chẽ giữa lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường, việc xử lý tình huống trong HDDH môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực HS còn nhiều hạn chế; chưa khuyến khích động viên các chủ thể thực hiện, thiếu kiểm tra, đôn đốc, nhắc nhở kịp thời nhằm phát hiện sai lệch và điều chỉnh.

2.3.3. Nguyên nhân

Một là, năng lực của CBQL khi thực hiện các chức năng xây dựng kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra việc thực hiện kế hoạch còn mang tính hình thức, chưa sát với thực tiễn, chưa thể hiện tính sáng tạo, chưa theo kịp những nội dung đổi mới.

Hai là, năng lực tổ chức dạy học của GV còn hạn chế, một bộ phận GV còn lúng túng trong việc tổ chức vận dụng các hình thức dạy học, phương tiện dạy học, chưa chủ động xây dựng kế hoạch dạy học, cách thiết kế bài học và tổ chức tiết học còn gò bó nhất là những GV lớn tuổi.

Ba là, phần lớn, GV chưa được tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn, đặc biệt khả năng vận dụng những PPDH mới chưa đáp ứng câu đổi mới HDDH môn Toán theo tiếp cận phát triển năng lực HS.

Bốn là, công tác quản lý sử dụng CSVC, trang thiết bị, phương tiện, điều kiện hỗ trợ cho HDDH chưa thực sự phát huy tác dụng. Chính sách động viên, hỗ trợ GV tự làm đồ dùng dạy học chưa thiết thực, chưa kích thích sự say mê nghiên cứu, tìm tòi của GV, HS trong giảng dạy và học tập

Năm là, một bộ phận HS chưa xác định đúng động cơ học tập, học sinh thiếu đam mê và hứng thú học tập với bộ môn; năng lực tự học của các em còn hạn chế, chưa chủ động tiếp nhận tri thức và phát huy năng lực bản thân trong học tập.

3. Kết luận

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận về quản lý HDDH môn Toán ở trường THCS, bài báo tiến hành khảo sát đánh giá thực trạng quản lý HDDH môn Toán ở các trường THCS Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh, và khẳng định: (1) Các trường THCS đã có sự quan tâm, đầu tư đến HDDH môn Toán; CBQL và GV đều nhận thức rõ vai trò và tầm quan trọng của dạy học môn Toán, từng bước đưa hoạt động này vào nề nếp trong kế hoạch giảng dạy; (2) Tuy nhiên, công tác quản lý HDDH môn Toán vẫn còn tồn tại một số hạn chế về kế hoạch thiếu tính đồng bộ; công tác kiểm tra, đánh giá chưa thường xuyên; việc bồi dưỡng cho GV chưa đáp ứng yêu cầu đổi mới.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình giáo dục phổ thông (Chương trình tổng thể và Chương trình môn Toán)*.
- Đỗ, T. Đ. (2018). *Giáo trình Lý luận dạy học Toán*. Hà Nội: NXB Đại học Sư phạm.
- Đỗ, P. T., & Hồ, V. T. (2024). Biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 ở các trường trung học cơ sở huyện Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(02S), 347-360. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.02S.2024.1392>.

- Ho, V. T., Le, T. K. A., Nguyen, V. D., Phan, T. N., & Tran, V. D. (2024). Developing the Professional Capacity of Preschool Teachers through Pedagogical Training Activities. *Journal of Education and e-Learning Research*, 11(2), 322-331. <https://doi.org/10.20448/jeelr.v11i2.5554>.
- Kiều, M. H., & Nguyễn, T. H. (2018). Dạy học môn Toán ở trường phổ thông theo hướng hình thành năng lực cho học sinh. *Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam*, 3(3), 57-61. http://vjes.vnies.edu.vn/sites/default/files/bai_so_12_-_so_03_thang_3.2018.pdf.
- Nguyễn, V. Đ., & Phạm, M. H. (2013), *Giáo trình phương pháp nghiên cứu khoa học quản lý giáo dục*. NXB Giáo dục Việt nam.
- Nguyễn, N. G., Nguyễn, T. T., Phạm, T. T. N., & Hà, N. M. (2024). Phát triển năng lực giải quyết vấn đề toán học cho học sinh thông qua dạy học giải bài toán thực tiễn ở lớp 9. *Tạp chí Giáo dục*, 24(8), 23-27. Truy cập từ <https://tcgd.tapchigiaoduc.edu.vn/index.php/tapchi/article/view/1664>.
- Trần, T. N. H. (2020). Quản lý hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh. *Tạp chí Khoa học Quản lý Giáo dục*, 2(26), 95-100. Truy cập từ <https://tapchikhqld.edu.vn/wp-content/uploads/2024/01/15.-TranThiNgocHieu.pdf>.